

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М,

**ЗАМЕСТНИК-РЕКТОР
ПО УЧЕБНАТА ДЕЙНОСТ:**

/проф. д-р Матилда Александрова-Бошнакова/

П Р А В И Л А

ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ЗАЩИТА НА ДИПЛОМНА РАБОТА (МАГИСТЪРСКА ТЕЗА) В ОКС „МАГИСТЪР” КЪМ КАТЕДРА „ФИНАНСИ”, РЕДОВНА И ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ

Допускане до защита на дипломна работа и дипломни сесии

1. (1) Настоящите правила за провеждане на защита на дипломна работа в ОКС „Магистър” се основават на изискванията на Закона за висшето образование, на Правилника за учебна дейност на УНСС, на „Общи правила за провеждане на защита на дипломна работа (магистърска теза)“ в ОКС „Магистър” на Университета за национално и световно стопанство и добрите практики в развитието на УНСС. Правилата представят основните изисквания към провеждането на защитите на дипломни работи.

(2) Обучението на студентите в образователна степен „Магистър” завършва със защита на дипломна работа по специалността, за която в учебния план се определят 15 кредита и извънаудиторна заетост 375 часа.

(3) Условие за допускане до защита на дипломна работа е семестриалното завършване на обучението, удостоверено с нанасянето на всички оценки от семестриалните изпити в главната книга, и придобитите кредити.

2. Защитите се организират в рамките на дипломни сесии. Студентът има право да се яви на защита на дипломна работа на редовна, първа поправителна, втора поправителна и трета поправителна сесия съгласно графика на учебния процес. Защитата на дипломни работи се провежда по настоящите вътрешни правила, които са разработени от катедра „Финанси” и приети на заседания на Катедрен и Факултетен съвет. Те се оповестяват на електронната страница на катедрата.

3. Защитата се провежда съгласно държавните изисквания за дипломиране от държавна изпитна комисия, която включва в състава си не по-малко от трима хабилитирани преподаватели в съответната област на висшето образование. Поне двама

от хабилитираните преподаватели в комисията следва да бъдат на трудов договор в УНСС. В нея могат да се включват и до две лица, хабилитирани в съответната област на висшето образование от други висши училища. В състава на комисията се включва един представител на работодателите – специалист от съответната професионална област. Допуска се съставяне на няколко изпитни комисии при голям брой студенти. Разпределението на студентите в комисии се извършва като се съблюдава съответното тематично направление на дипломната работа и/или присъствието на рецензента в комисията, като се одобрява от ръководителя на Катедрата.

Избор на научен ръководител и подаване на заявление

4. (1) Дипломните работи се разработват по теми от проблемната област на предлаганите магистърски програми от катедра „Финанси“. Студентите заявяват желаната за разработване тема, придружена със съгласие за научно ръководство, не по-късно от 4 месеца преди защитата. За целта студентите подават по електронна поща заявление за разработване на дипломната работа на научния ръководител, от който са получили съгласие за научно ръководство, по определен образец /Приложение №1/, определен от катедрата и оповестен на страницата на катедрата. Сроковете за подаване на заявление, предаване и защита на дипломните работи за всяка изпитна сесия се оповестяват на страницата на катедрата. При неявяване на съответната Защита на дипломна работа, студентът подава ново заявление в обявените срокове за съответната защита.

(2) При необходимост от промяна на темата на дипломната работа в процеса на работа, новото заглавие следва да бъде изписано най-отдолу на заявлението, съответно с датата, когато е съгласувана тази промяна с научния ръководител.

Разработване на дипломната работа

5. Дипломантът разработва своята дипломна работа под научното ръководство на избрания научен ръководител.

6. Научният ръководител *подпомага* научно-методично студентите при разработването на дипломните работи и подготовката им за защита. В процеса на разработване на дипломната работа научният ръководител и дипломантът поддържат редовна кореспонденция по електронната поща и провеждат срещи – присъствени или онлайн, на които уточняват структурата (плана) на дипломната работа и графика във времето за отделните етапи на разработване на дипломната работа. Научният ръководител консултира дипломанта относно темата и тезата на дипломната работа, използваните литературни и информационни източници, както и коректното им цитиране.

7. Изискванията към съдържанието на дипломната работа и техническото ѝ оформление /Приложение №2/ се оповестяват на страницата на катедрата.

8. Научният ръководител подпомага научно-методично студентите при разработването на дипломните работи. Той има следните права и задължения:

- преди даването на съгласие за научно ръководство да обсъди със студента неговите виждания относно темата на дипломната работа, литературните и информационни източници, предварителното виждане на студента за тезата на дипломната работа;
- при съгласие за научно ръководство да подпомогне студента в конкретизиране на избраната тема, като се стреми да се избягват общи теми, по които има достъпни разработки, а по-скоро да се конкретизират специфични проблеми, по които студентът да работи сам и да направи анализ. По възможност следва да се търси обвързване на темата на дипломната работа с работата на дипломанта;
- да предложи на студента график във времето за отделните етапи на разработване и да спазва спазването на този график;
- да изиска от студента план на дипломната работа и да направи предложения за корекции по този план при наличие на такива;
- да постави ясно и категорично своите изисквания за разработване на дипломната работа, като се съобразява с настоящите правила;
- да обърне внимание на студента, че трябва да цитира коректно използваните литературни източници, като го предупреди, че опитите за плагиатство ще доведат до недопускане до защита;
- да консултира студента относно дипломната работа, като предложи промени и корекции, ако се налага;
- да обърне внимание на студента относно важността на личния принос на студента при разработване на дипломната работа;
- да проверява за наличието на плагиатство;
- да получи от студента готовата дипломна работа за одобрение от него, съобразно графика за който са се договорили.

Предаване на дипломната работа

9. Научният ръководител трябва да е одобрил дипломната работа на своя дипломант, преди той да има правото да я предаде в катедрата. Дипломна работа, която не е одобрена от научния ръководител, не се рецензира и студентът не се допуска до защита.

10. (1) Студентите предават в катедрата одобрената от научния ръководител дипломна работа като спазват посочените срокове и ред за предаване, обявени на сайта на катедрата. Към дипломната работа се предава и Декларация за авторство по образец, публикуван на страницата на катедрата.

(2) Студентите в ОКС „Магистър“ редовна форма на обучение предават задължително дипломната си работа в следните екземпляри - един на хартиен носител и един на електронен носител в срок от поне 1 месец преди защитата.

(3) Студентите в ОКС „Магистър“ дистанционна форма на обучение предават одобрената от научния ръководител дипломна работа по електронен път чрез изпращане

на дипломната работа на електронната поща на научния ръководител в срок от поне 1 месец преди защитата.

(4) Редът и сроковете за предаване на дипломните работи за съответната сесия се публикуват на страницата на катедрата.

Рецензиране на дипломната работа

11. Всяка предадена и одобрена от научния ръководител дипломна работа се рецензира. Разпределението на дипломните работи по рецензенти се извършва от научния секретар на катедрата, който се съобразява с научното направление и област на интереси на рецензента. Разпределението се извършва в срок до 3 работни дни след изтичане на срока за предаване на дипломните работи.

12. (1) Научното ръководство и рецензирането на дипломни работи се осъществява от хабилитирани преподаватели и по изключение от нехабилитирани преподаватели с образователна и научна степен доктор.

(2) Максималният брой научни ръководства на един преподавател за една защита е 10 дипломни работи. Максималният брой рецензии на един преподавател за една защита е 10.

(3) Едно и също лице не може да бъде едновременно и научен ръководител, и рецензент на една и съща дипломна работа.

13. Права и задължения на рецензентите:

- да четат внимателно дипломните работи и да изискват използване на актуални данни;
- да съблюдават дали дипломните работи отговарят на изискванията за разработването им (обем и форматиране), като при наличие на сериозни отклонения дават предложение за недопускане до защита;
- да следят за наличие на плагиатство и при установяване на такова да направят предложение за недопускане до защита;
- в рецензията следва да се формулират конкретни въпроси (поне 2-3 на брой) по дипломната работа;
- да формулират предложение за допускане/недопускане до защита;
- да предадат рецензията в срок.

14. (1) Рецензиите трябва да съдържат следните реквизити:

- тема на дипломната работа;
- имена, факултетен номер, специалност и форма на обучение на автора на дипломната работа;
- научен ръководител;
- рецензент;
- цел и теза на дипломната работа;
- кратък преглед на съдържанието на дипломната работа;
- отговаря ли дипломната работа на изискванията на катедрата;
- положителни и отрицателни черти (съществени пропуски) на дипломната работа;
- предложение за допускане/недопускане до защита;

- ясно мнение за нивото на дипломната работа като цяло.

(2) Рецензиите се изготвят по определен образец, гласуван на заседание на Катедрения съвет на катедрата. Образецът трябва да съдържа всички посочени в ал. (1) реквизити.

15. (1) Решението за недопускане до защита на базата на отрицателна рецензия се взема на катедрен съвет, който се провежда в срок не по-късно от една седмица преди защитата.

(2) Условие за допускане до защита е и предаването на дипломната работа по определения ред и в определените срокове.

(3) Датата на защитата се оповестява на страницата на катедрата. Тя се обявява не по-късно от 2 месеца преди утвърдената датата за защита на дипломна работа.

16. Рецензиите на дипломните работи се предоставят на дипломантите не по-късно от три дни преди защитата.

Защита на дипломната работа

17. Защитите са публични и се осигурява възможност за присъствие на други преподаватели, студенти и външни за университета лица.

18. Преди започването на защитата се извършва проверка на самоличността на студентите, като те представят документ за самоличност (лична карта или шофьорска книжка). Проверката се организира от председателя на изпитната комисия.

19. Дипломантите представят своята магистърска теза в резюме в рамките на 5-7 минути. Те запознават комисията с темата на дипломната работа, актуалността, целта и формулираната теза, как е доказана тезата в разработката, основни моменти в дипломната работа и изводите, до които са достигнали, както и отговорите на въпросите на рецензента. По време на представянето и след нейното приключване могат да бъдат задавани допълнителни въпроси по дипломната работа. Оценката от защитата отчита владенето на проблематиката и специфичните термини, актуалността на представените данни, уменията да се представя логически последователно и аргументирано изложение, убедителността по отношение на отговорите на въпросите на рецензента.

20. Крайната оценка се формира на базата на рецензията и мнението на членовете на комисията за представянето на дипломанта при защитата.

21. При всяко неправомерно явяване на защита, подсказване и непристойно поведение по време на защитата или установено плагиатство, тя се прекратява за съответния студент. Използването на мобилен телефон или аналогични на него устройства (електронни за предаване на информация на разстояние или такива с памет) по време на защита се счита за опит за измама (преписване), при което също се спира защитата.

22. Оценките от защитата се съобщават от изпитната комисия в края на изпита. Председателят на държавната изпитна комисия организира нанасянето на оценките изпитните протоколи и в главните книги в срок от 3 дни след приключване на защитата.

23. При получаване на отрицателна рецензия и недопускане до защита, както и при получаване на оценка „Слаб (2)“ на защитата, са възможни следните варианти:

- преработване на същата дипломна работа при същия научен ръководител (при съгласие от негова страна);
- избор на нова тема и нов научен ръководител.

При тези случаи студентът подава ново заявление за съответната защита.

24. (1) Резултатите от защитата се обсъждат на заседание на катедрения съвет. Председателите на изпитните комисии докладват на заседанието как е протекла защитата, какви са постигнатите резултати, кои са най-често забелязаните пропуски.

(2) Обсъждането се използва като основа за промяна в начина на организация и провеждане на защитата, ако се налага.

25. (1) Защитените дипломни работи на дипломантите от редовна форма на обучение се съхраняват в срок, не по-малък от една година:

1. на хартиен носител - в университетския архив на местата, определени за съответните катедри;
2. на електронен носител - в съответните катедри.

(2) Защитените дипломни работи на дипломантите от дистанционна форма на обучение се съхраняват в електронен архив за срок не по-кратък от 5 години.

(3) Достъпът до защитените дипломни работи е свободен, като редът и условията за това се определят от звената, които ги съхраняват. Достъпът се предоставя при изричен ангажимент на преглеждащия дипломната работа да съблюдава правата на интелектуална собственост върху нея.

Настоящите правила са приети на заседание на Катедрения съвет, проведено на 24 февруари 2025 година (Протокол № 6) и на заседание на Факултетния съвет на Финансово-счетоводен факултет при УНСС, проведено на 24 февруари 2025 година (Протокол № 7) .

**РЪКОВОДИТЕЛ НА
КАТЕДРА "ФИНАНСИ":**.....
/доц. д-р Г. Михайлова-Борисова/

ДЕКАН НА ФСФ:
/проф. д-р Румен Брусарски/

Приложение № 1

До
Доц. д-р Гергана Михайлова-Борисова
Ръководител на катедра
„Финанси“, УНСС

ЗАЯВЛЕНИЕ

ОТ

.....
.....

(трите имена, факултетен номер, специалност, прием)

Уважаема доц. д-р Гергана Михайлова-Борисова,

Моля да бъде допуснат/а до защита на дипломна работа през
дипломната сесията

(посочва се юни, октомври или март на съответната година)

Желая да разработя дипломна работа със следната тема:

.....

(изписва се темата, която Вие искате да разработите. Темата следва да е съгласувана предварително с научния Ви ръководител.)

За посочената от мен тема съм получил/а съгласието на научния ми
ръководител:

.....

(посочва се името и фамилията на научния ръководител и се поставя подпис от научния Ви ръководител)

.....

(дата)

С уважение:.....

(подпис)

Приложение №2

**ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СЪДЪРЖАНИЕТО НА ДИПЛОМНАТА РАБОТА И
ТЕХНИЧЕСКОТО Ї ОФОРМЛЕНИЕ**

Технически изисквания

- Дипломната работа трябва да е разработена във формат А4.
- *Обем:* Уводът, изложението и заключението не трябва да надвишават 40 стандартни страници.
- *Шрифт на текста в изложението:* Times New Roman, 12 pt, междуредие 1.5, горе и долу – 2.5 см, отляво - 3.5 см и 2.5 см отдясно.
- *Цитиране:* под линия, с номера от 1 до „п”, шрифт Times New Roman, 10 pt.
- *Литература:* подредена по азбучен ред на авторите по следния начин:

Закон за БНБ. – ДВ, бр. 12 от 12 февруари 2021 г.

Неновски, Н. (2001) Паричният съвет в Естония, Литва и България: сравнителен анализ. Икономическа мисъл, № 3, с. 24-45.

Anderson, J. E. (2012) Policy Application and Principles of Public Finance, South-Western, Cengage Learning, 2nd ed.

Brealey, R.A., Myers, S.C. and Allen, F. (2014) Principles of Corporate Finance. 11th Edition. McGraw-Hill, Irwin, New York.

Butkiewicz, J., McConnell, M. (1995) The Stability of the Demand for Money and M1 Velocity: Evidence from the Sectoral Data. Quarterly Review of Economics and Finance, Vol. 35, No. 3, pp. 233-243.

- *Номериране:* Всички страници трябва да бъдат номерирани с арабски цифри в долния десен ъгъл.

Структура и съдържание

- *Заглавна страница*, оформена по образец (вж. Приложението);
- *Съдържание* (вж. Приложението)
- *Списък на таблиците, графиките и схемите*

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 1.4

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ И СХЕМИТЕ

Фиг. 1.27

Схема 1.37

- Списък на използваните съкращения и символи

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

БНБ – Българска народна банка

ПЧИ – Преки чуждестранни инвестиции

ДЦК – Държавни ценни книжа

- Изложението се структурира в глави или части. Препоръчително е да се избягва изложение, съдържащо повече от 5 (пет) глави. Отделните глави трябва да бъдат равностойни по обем. Изложението трябва да бъде логически свързано и да се придържа към темата и задачите на изследването. При структурирането на всяка глава се спазва следният ред:

Първа глава.

Втора глава.

2.1....

2.1.1

2.1.2

2.2

Трета глава. ...

- **Увод** - в него се излагат причините за разработване на дипломната работа и се формулира **изследователската теза**. Ясно се посочва обектът, предметът, целта на изследването и задачите, които дипломантът трябва да реши за постигането ѝ. В увода се прави кратко обобщение какво включва всяка глава – В първа глава са разгледани...

Тезата представлява научно обосновано предположение за възможно взаимодействие, отношения, причина и други.

- **Изложение** – дипломантът представя разгърнато проблематиката на своята разработка, като изразява собствените си виждания и отношение към разглежданите въпроси в тясна връзка с целта и задачите на изследването, формулирани в увода.

- **Заклучение** - обобщават се основните резултати на изследването.
- **Литература** – библиографска справка, в която се посочват цитираните и ползваните литературни източници.
- **Приложения** – в зависимост от характера на изследването, могат да бъдат приложени емпирични данни, резултати от емпиричен анализ, данни за конкретни предприятия – баланс, отчети или съответни части от нормативни документи, коментари и изводи.
- **Надписан диск** – към дипломната работа се прилага диск, който да е подвързан в края на дипломната работа в хартиен плик. Дискът следва да е надписан с трите имена на студента, специалността, факултетния номер, темата на дипломната работа и имената на научния ръководител. Например:

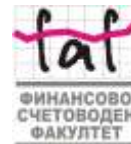

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

ФИНАНСОВО - СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ

КАТЕДРА "ФИНАНСИ"

Титулна страница

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ

КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Редовно обучение / Дистанционно обучение

ДИПЛОМНА РАБОТА

на тема:

"" "

ДИПЛОМАНТ:

Име, Презиме и Фамилия

Фак. №

специалност ""

форма на обучение

Университетски E-mail:

GSM:

НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ:

научно звание и научна степен,

име и фамилия

СОФИЯ

Месец, Година

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на използваните съкращения

Списък с фигурите и схемите

Списък с таблиците

Увод.....	1
Първа глава.....	2
1.1.	
1.2.	
1.3.	
Втора глава.....	
2.1.	
2.2.	
Трета глава.....	
3.1.	
3.2.	
Заклучение.....	
Литература.....	
Приложения.....	4